

Sveučilište u Rijeci

Fakultet dentalne medicine

Kolegij: Povijest dentalne medicine

Voditelj: Prof. dr. sc. Marko Medved

Suradnici: dr. sc. Toni Buterin i Bernarda Mrak, asist.

Katedra: Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini MEDRI

Studij: Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Dentalna medicina

Godina studija: 4.

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij "Povijest dentalne medicine" obvezni je kolegij na IV. godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija dentalne medicine koji obuhvaća 10 sati predavanja i 5 sati seminara te omogućuje stjecanje 0,5 (pola) ECTS-boda.

Kolegij pomaže studentima da steknu uvid u zakonitosti postupnog razvitka medicine i dentalne medicine kao znanosti i prakse. Temeljne cjeline pokrivena predavanjima su:

- pregled povijesti medicine od pretpovijesti do današnjih dana
- pregled povijesti dentalne medicine od najstarijih vremena do danas

najznačajnija poglavlja povijesti medicine i Medicinskog fakulteta u Rijeci.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Predavanja (PPT)
2. Hraste J, Gržić R. Uvod u stomatologiju; Medicinski fakultet, Rijeka, 2008.
3. Škrobonja A, Muzur A, Rotschild V. Povijest medicine za praktičare; Adamić, Rijeka, 2003.

Popis dopunske literature:

1. Muzur A. Nezavršena povijest medicine u Rijeci; MEDRI/HZDPZK/Kvarner, Rijeka, 2013.
2. Gavrilović V. Istorija stomatologije. Medicinska knjiga, Beograd/Zagreb, 1969.

Nastavni plan:

Popis predavanja s naslovima i pojašnjenjem:

1. Povijest medicine 1

Ishodi učenja:

Obrazložiti zašto se vrijedi baviti poviješću medicine.

Povezati razvitak medicine u Rijeci s postignućima medicine u regiji.

Definirati predmet bavljenja povijesti medicine.

Dati primjer danas prisutnih praksi drevne magijske medicine.

Navesti bitne odrednice mezopotamijske medicine.

2. Povijest medicine 2

Ishodi učenja:

Opisati glavna postignuća medicine Starog Egipta.
Objasniti razlike u prehranbenim navikama Židova i Muslimana.
Opisati glavna postignuća staroindijske medicine.

3. Povijest medicine 3

Ishodi učenja:

Objasniti neke od tradicionalnih kineskih medicinskih doktrina.
Opisati glavna postignuća hipokratske medicine.

4. Povijest medicine 4

Ishodi učenja:

Navesti bitne odrednice starorimske medicine, napose Galenovo nasljeđe.
Usporediti medicinu srednjovjekovnog islamskog svijeta i srednjovjekovnu medicinu na Zapadu.

5. Povijest medicine 5

Ishodi učenja:

Prepoznati ikonografske elemente svete Apolonije, zaštitnice zubiju i zubarstva.
Navesti i ukratko opisati glavne događaje razvitka medicine u XVIII., XIX. i XX. stoljeću.
Usporediti spekulativne doktrine XVIII. stoljeća s današnjim stavovima o njima.

6. Povijest dentalne medicine 1

Ishodi učenja:

Opisati razvoj tretiranja boli i povijesni razvoj anestezije.
Objasniti važnost i mjesto H. Wellsa i W. T. G. Mortona u povijesti medicine.

7. Povijest dentalne medicine 2

Ishodi učenja:

Uočiti bitne elemente paleodontologije.
Raščlaniti bitne prinose dentalne medicine Starog Egipta.
Opisati povijest zubne četkice i paste te razvoja proteza.

8. Povijest dentalne medicine 3

Ishodi učenja:

Navesti i opisati osnovne značajke zubne medicine u srednjem vijeku i renesansi.
Objasniti mjesto i ulogu P. Faucharda u povijesti dentalne medicine.

9. Povijest dentalne medicine 4

Ishodi učenja:

Usporediti osnovne karakteristike dentalne medicine XIX. i XX. stoljeća u svijetu i u Hrvatskoj.

10. Povijest medicine i dentalne medicine u Rijeci

Ishodi učenja:

Opisati i vrednovati doprinose G. B. Cambierija i A. Grossicha.
Ukratko opisati nastanak i povijesni razvoj Medicinskog fakulteta.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminari (1-5) se sastoje od studentskih prezentacija seminarskog rada po izboru studenata (s popisa dostupnog na sustavu Merlin), u trajanju od 7 minuta i slijedeći unaprijed zadane upute.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Kolegij ne predviđa vježbe.

Obveze studenata:

Redovito pohađanje nastave, usmeno izlaganje seminarskog rada na temu po izboru s popisa tema dostupnog na sustavu Merlin (max. 20 %), pisani oblik istog seminarskog rada (max 30 %), završni ispit

(max 50 %).

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Pohađanje nastave	0,10
Pismeni ispit	0,10
Seminarski rad	0,30

- ispit je isključivo pismenog oblika, traje 15 minuta i zahtijeva odabir točnih odgovora na pitanja, od nekoliko ponuđenih
- u skladu s vrijedećim aktima, prolaz na ispitu osigurava ostvarenih najmanje 25 bodova (svaki bod se ponderira s 2, što je ukupno 50 % ukupne ocjene)
- tijekom nastave student/ica može prikupiti ukupno 50 bodova (50 % ukupne ocjene)
- student/ica mora prikupiti najmanje pola (50%) bodova od ukupno 50 koje može steći tijekom nastave da bi pristupio/la završnom ispitu

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Postoji.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Izostanak s nastave do 30 % pretpostavlja opravdani razlog, ne zahtijeva dodatno opravdanje i ne može se nadoknaditi (izuzetak je otpusno pismo s liječenja u bolnici). Izostanak veći od 30 %, bez obzira na razloge, onemogućuje studentu/studentici izlazak na ispit i podrazumijeva ponovni upis kolegija sljedeće akademske godine.

Elementi koji se uzimaju u obzir pri **ocjenjivanju usmene prezentacije seminarskog rada**: pridržavanje zadanog vremena (7 minuta; max. 5/20 bodova), jasnoća izlaganja (max. 5/20 bodova), duhovitost i originalnost prezentacije (max. 5/20 bodova) i forma prezentacije (max. 5/20 bodova).

Elementi koji se uzimaju u obzir pri **ocjenjivanju pisanog seminarskog rada**: kvaliteta obrade teme (struktura, stil, točnost i dr.: max. 15/30 bodova), opširnost (max. 5/30 bodova), forma predanog materijala (max. 5/30 bodova) i korištena literatura (max. 5/30 bodova). Svaki otkriveni pokušaj nelegitimnog prisvajanja tuđeg rada (**plagiranje**; *copy-paste* bez primjerenog citata) bit će tretiran kao teža povreda obveza u skladu s pozitivnim aktima.

Nije moguće "**odbiti**" pozitivnu ocjenu ostvarenu na završnom ispitu, već samo postupiti u skladu s člankom 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci (student nezadovoljan ocjenjivanjem podnosi u roku od 24 sata pismenu žalbu dekanu).

U izvedbi dijela nastave sudjelovat će i dr sc. Toni Buterin.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno

Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.
Vrijeme konzultacija: ponedjeljkom, 9-10h (uz prethodnu najavu).

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024. /2025. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
1. 10. 2024.	8.00-8.45, P1 8.45 -9.30, P2 9.30-10.15, P3 (Fakultet dentalne medicine)			Prof. dr. sc. Marko Medved
8.10. 2024.	8.00-8.45, P4 8.45 -9.30, P5 9.30-10.15, P6 (Fakultet dentalne medicine)			Prof. dr. sc. Marko Medved
16. 10. 2024.	17.00-19.00 On line P7-P8-P9			Bernarda Mrak, asist.
22. 10. 2024.	8.00-8.45, P10 (Fakultet dentalne medicine)	8.45 -9.30, S1 9.30-10.15, S2 (Fakultet dentalne medicine)		Prof. dr. sc. Marko Medved dr. sc. Toni Buterin
29. 10. 2024.		8.00-8.45, S3 8.45 -9.30, S4 9.30-10.15, S5 (Fakultet dentalne medicine)		dr. sc. Toni Buterin

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Povijest medicine 1 (zašto povijest medicine, predmet vabvljenja povijesti medicine, živi tragovi magijske medicine – tetoviranje, <i>piercing</i> , nakit, ples, horoskop; mezopotamijska medicina, ugled liječnika u povijesti i danas)	1	
P2	Povijest medicine 2 (egipatska medicina staroga vijeka – mumificiranje, balzamiranje danas, važnost obdukcije, konzumacija hrane u židova i muslimana; obredno pranje, staroindijska medicina – doše, Sušruta, Čaraka, variolizacija, pranajama)	1	
P3	Povijest medicine 3 (starokineska medicina, akupunktura, starogrčka medicina, Hipokrat)	1	
P4	Povijest medicine 4 (starorimska medicina, Galen; medicina srednjovjekovnog islamskog svijeta,	1	

	srednjovjekovna medicina na Zapadu – sveučilišta, moždane komore, srednjovjekovna farmacija)		
P5	Povijest medicine 5 (sveti-zaštitnici od bolesti, renesansa; miljokazi razvitka medicine u XVIII., XIX. i XX. stoljeću)	1	
P6	Povijest dentalne medicine 1 (bol i anestezija; H. Wells, W. T. G. Morton)	1	
P7	Povijest dentalne medicine 2 (paleodontologija; zubna medicina u starom Egiptu; povijest zubne četkice, paste i proteze)	1	
P8	Povijest dentalne medicine 3 (zubna medicina u srednjem vijeku i renesansi; P. Fauchard)	1	
P9	Povijest dentalne medicine 4 (dentalna medicina u XIX. i XX. stoljeću: standardi i škole; zubna medicina u XX. stoljeću u Hrvatskoj)	1	
P10	Povijest medicine i dentalne medicine u Rijeci (G. B. Cambieri, A. Grossich; povijest Medicinskog fakulteta).	1	
	Ukupan broj sati predavanja	10	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1-S5	Studentske prezentacije seminarskih radova	5	
	Ukupan broj sati seminara	5	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	/	/	/
	Ukupan broj sati vježbi	0	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	11.11.2024.
2.	29.11.2023.
3.	13.12.2023.
4.	10.1.2024.

Predmet				
Oblik nastave	Predavanja	Seminari	Vježbe	ukupno
Ukupni broj sati	10	5	0	15
Broj sati on line	0	0	0	0
postotak	0	0	0	0